

Cheia sectelor religioase din România.

De Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Organizarea și spiritul de propagandă - al baptiștilor.

Cu multă măhnire constatăm aici că prin legea Cultelor din 1928 baptiștii au fost recunoscuți și de atunci ei sunt mai la largul lor. În 29 Mai 1928 Ministerul de Culte a dat decizia Nr. 24.536, prin care se zice despre baptiști: „Asociațiile baptiste din Transilvania și județele vecine vor funcționa conform dispozițiilor art. 51 din legea pentru regimul general al Cultelor în cadrele statutului aprobat cu decizia Nr. 1803 din 12 Ianuarie 1928, dată pe baza jurnalului Consiliului de Miniștri Nr. 2680 din 21 Nov. (1927) și publicată în Monitorul Oficial Nr. 14 din 19 Ianuarie 1928”¹⁾

Dispozițiile cuprinse în jurnalul Consiliului de Miniștri au confirmat statutul baptist, iar legea din 1928 îi dă și mai multă vigoare. Noi nu-l reproducem aici, aflându-se în „Monitorul Oficial”, — dar spunem pe scurt că el în privința organizării prevede:

„Îndată ce într-o comună sau în mai multe comune vecine baptiștii pot să întreprindă predicator, casă de rugăciune, școală duminicală pentru copii, se pot organiza în comunitate independentă. O comunitate se poate întinde asupra unui întreg județ. Comunitățile împreună formează Uniunea. Legea din 1928 recunoaște uniunea numai pe teritoriul Ardealului, dar de fapt funcționează pe toată țara. Și azi nimic nu-i mai împiedecă pe baptiști să accepte cu

toți dispozițiile din statutul dela 1928 (aproba de legea Cultelor) și atunci ei — din nenorocire prin mărinimia legiitorului român — vor avea organizație unitară pe țara întreagă.

Comunitățile au premergători, cari au atribuții administrative și trebuie să aibe 4 clase de liceu. Predicatorul trebuie să aibe bacalaureatul sau școala de teologie. Noi ortodocșii nu ne temem dacă baptiștii vor avea predicatori inteligenți, dar nenoroci-ea este că bacalaureatul este numai pe hârtie. În realitate baptiștii mai au o categorie de predicatori cu numele de evangheliști. Când în cutare comunitate predicatorul nu are bacalaureat (și abia dacă au unul) ei spun: acolo avem numai evanghelist, care poate avea și numai o clasă primară!!!

Șefii comunităților baptiste se cheamă și bătrâni, prezbiteri, ba în unele locuri chiar episcopi, dar aceștia sunt egali!!!

Uniunea comunităților baptiste are sediul în Arad, având și revista „Farul Mântuirii” ca organ de publicitate, care apare în București, redactat de N. Ionescu. Dar pe lângă Uniunea Comunităților, ei mai au și Uniunea Tineretului, care s'a înființat în anul 1924 și are organ de publicitate separat, sub direcția unui comitet și cu acelaș N. Ionescu ca redactor-responsabil.

În 9 Sept. 1928 s'a constituit Asociația Studenților Baptiști Români. Asociația Studenților baptiști are legături strânse cu Asociația Tineretului Baptist. În revista: „Glasul Tineretului Baptist”, numărul din Ianuarie 1930 p. 5, se arată motivele înființării asociației studenților:

¹⁾ Baptiștii sunt singura sectă recunoscută prin lege. Deci numai prin o scăpare din vedere zice preotul Constantinescu că mai multe secte au fost recunoscute. (Manual de Sectologie p. 12)

„Până mai eri accesul baptilismului, în rândul intelectualilor, era cu neputință, aceasta, pentru că pe de o parte avea prea puține elemente cu pregătiri superioare, capabile să înceapă o astfel de acțiune, iar pe de altă parte nu era trecut sub prevederile legilor țării, ci lăsat la discreția ostilităților clericale ortodoxe. Ceeace eri nu s'a putut face, astăzi zicem că se poate, pentru că ni-s'au creiat noi posibilități de acțiune” (p. 5 și 6).

Scopul Asociației Studenților Baptisti este să strângă rândurile membrilor pentru a le ocroti starea morală și materială, să facă propagandă baptistă în rândurile intelectualilor, să studieze probleme baptiste, să facă literatură baptistă, să ridice nivelul moral al tineretului baptist etc.

Până acum ar fi vr'o 88 studenți grupați în Uniune.

Urmările legii Cultelor.

Iată dar că chiar baptiștii spun că i-a favorizat legea Cultelor. Această lege a avut ca urmare:

1. Baptiștii și-au strâns rândurile pe întreaga țară, atât ca organizație administrativă, cât și ca propagandă.

2. S'au unit comunitățile, cari nu recunosc statului nici un drept, nici chiar de supraveghere, în materie de Culte. *De pildă prin Bihor și Sălaj baptiștii rigoriști nu voiau să știe nimic de cei cari cereau statului recunoașterea. Am arătat în alte lucrări ale mele chiar cu citate din scrieri baptiste, că aceste organizații s'au unit, au fuzionat, căci legea Cultelor le dă perspective mari.*

3. Sa înființat Uniunea Studenților Baptisti. Ne putem imagina acum în ce stare se găsește baptilismul, care are și societate pentru femei (în frunte cu Esfira Sesonov), pentru bărbați (cu șeful Toma Slăv), pentru coriști cu Vasile Berbecar, are comitet muzical, are fond comun pentru toate corurile baptiste, au școli Duminecale, cu lecturi biblice, cu cântări pentru toate vârstele (pentru copii au cartea: Harfa Copiilor), au internat pentru fete baptiste în București; cu data de 15 Iulie 1930 baptiștii au și un misionar special, pe Ioan Cocuț (fost predicator în Buteni), care va ține conferințe și serbări pe cercuri cu societățile tineretului. La serbări vor participa tineri din toate capștile cercului (a se vedea Glasul Tineretului Baptist pe Iunie-Iulie 1930 Nr. 6—8 pagina 17 și 18). Misionarul va îndruma și școlile duminecale, întrucât la serbările tineretului vor participa și lucră-

torii școlilor duminecale și acolo misionarul va ține școală cu ei, timp de 2 sau 3 zile.

Președintele Tineretului baptist este Ioan Dan (înainte a fost un pantofar), iar al școlilor Duminecale Vasile Berbecar.

În Glasul Tineretului Baptist pe Mai 1930 Nr. 5. p. 9 citesc: „Ion D. Rockefeller a donat baptiștilor de sud suma de 500.000 dolari sau în banii noștri peste 80.000.000 lei”.

Numai naivii cred că baptiștii dela noi nu primesc nici un ban din America.

Legăturile baptiștilor cu străinătatea.

Seminarul baptist din București (născut din școala biblică din Arad) este proprietatea americanului baptist Dr. Everett Gill, iar în 1925 seminarul a trecut sub conducerea Misiunii externe a convenției baptiștilor din Sudul Americii, deci sub conducerea organizației, care a primit marele dar al miliardarului Rockefeller. Atât în revistele baptiste maghiare cât și în cele române putem citi neîncetat despre ajutoarele, ce vin din străinătate. Sau crede cineva că numai din bani românești s'a zidit și se susține seminarul baptist din București??? E drept că acum directorul seminarului este un român, dl. Ioan Rose Socaciu, dar banii vin din străinătate.

Dealtecum Alianța baptistă mondială înființată în 1905, știe să intervină chiar pe cale politică în favoarea baptiștilor de pretutindeni. *Azi sunt 11.098.440 baptiști botezați, în toată lumea cu 71.569 case de rugăciune.*¹⁾

Dela Londra a pornit ideea Alianței; primul președinte a fost Dr. Cliford, apoi Mac Artur, Dr. Mullins, iar azi președinte este americanul Dr. Mac Neil, rectorul universității baptiste din Toronto (America). Secretarul general al Alianței, cu începere din 1928, este dl. James Henry Rushbrooke (se citește Rașbruc), care a studiat la universitățile din Halle și Berlin. După terminarea studiilor a funcționat ca predicator de la 1901—1910 la mai multe comunități baptiste din Anglia. E căsătorit cu fiica profesorului Weber din Berlin. Cu începere din 1920 este și comisar pentru Europa al Alianței și ca atare a fost de vre-o cinci ori în țara noastră. Alianța are un fond de ajutorare, care s'a înființat mai ales din daniile baptiștilor americani, și din contribuția celor din Anglia, Canada, Australia, Suedia etc. Fondul are astăzi circa treisute milioane lei, (a se vedea revista maghiară baptistă „Szeretet—Iubirea” numărul din Iunie 1930.)

¹⁾ Glasul Tineretului B. numărul pe Iulie 1930 p. 25.

Bancă Agricolă Baptistă.

„Farul Mântuirii” Nr. 19 din luna Octombrie 1929, la pagina 8 scrie:

„După cum se știe, frații din Banat, nu de mult au înființat, în condițiuni destul de modeste, o bancă agricolă în Banat (Oravița).

Deși la început cu un capital foarte mic, astăzi, după informațiunile ce ni le-a dat fr. Imbroane, care s'a plasat personal la fața locului, Banca are un capital rulant de 30.000.000 (treizeci milioane lei).

Odată cu augmentarea operațiunilor, în baza statutelor, a mai fost adoptat în consiliul băncii fratele Ioan Socaciu.

Intrarea fr. Socaciu în consiliul băncii, credem că va mări mult încrederea de care trebuie să se bucure banca între frați știind, că fr. pe lângă răspunderea morală, are și cea materială, fiind cel mai bun proprietar între frații noștri.

Socaciu e director la seminarul baptist din București, iar cei din străinătate ușor pot plasa bani în bancă.

Primejdii baptiste.

Ziarul „Universul” din București în numărul dela 20 Ianuarie 1927 zice că și secta baptiștilor face cor comun cu campania internațională de ponegrire a țării noastre și vede bine (Universul) lucrurile spunând, că baptismul s'a rupt de blocul unitar al solidarității sufletești și face cor comun cu vrăjmașii din afară ai neamului. În cartea mea „Pentru Neam și Lege”, apoi în broșurile: „Baptismul în România”, în „Noua Călăuză” pentru cunoașterea sectelor, în discursul din Senat din 1928 și în alte broșuri, am arătat cu citate din scrieri baptiste că baptiștii ne urăsc de moarte pe ortodocși, că defaimază clerul, că înțeleg în sens comunist unele învățături.

În broșura noastră: „Zece ani de luptă împotriva baptiștilor” am arătat o mulțime de lucruri și am spus între altele că în 10 Mai 1930 un primar baptist a refuzat să meargă la serviciul divin din biserica ortodoxă, cum s'ar fi convenit, căci doar șeful autorității acolo trebuie să meargă. Dar în revista baptistă „Farul Mântuirii”, numărul dela 1—15 Iulie 1930 pag. 4, chiar secretarul general al baptiștilor *dela noi declară, că bine a făcut acel primar, care s'a dus la biserica baptistă și nu la cea ortodoxă!!!* În broșura mea pomenită am arătat că baptiștii din România, când a ars biserica din Costești, și-au bătut joc de luminări, tămâie și cununile morților. În adevăr despre aceasta

putem citi în revista maghiară „Szeretet” din Oradea-Mare, numărul 9 din 1 Mai 1930 la pag. 5.

Într'un calendar baptist, tipărit în Arad, baptiștii își bat joc de episcopi în chipul cel mai scandalos. Ne oprim a reproduce căci stilul și limba celui Calendar nu sunt pentru noi. Directorul seminarului baptist din București, Ioan Socaciu scrie în ziarul baptist „Creștinul” din Detroit (America) Nr. 3 din Februarie 1921: „Mai multe păcate sunt legate de popi, decât de oricare clasă de oameni sub soare, că doar de aceea zice Epistolia, că popii sunt talpa iadului”. Acelaș domn zice de unii ofițeri și jandarmi că sunt ignoranți și bețivi (p. 38).

Aceste lucruri eu le-am citat în lucrarea mea „Pentru Neam și Lege”, tipărită în 1923 la p. 168 și nu au fost desmințite, căci negru pe alb nu poate fi negat.

Totuși baptiștii se fac de către pădure și se poartă ca și cum nimic nu ar fi adevărat din câte am scris despre ei. *Cine a citit lucrările mele asupra baptiștilor a putut să vadă, că mă folosesc numai de citate, de câte ori spun ceva nou despre baptiști.*

Astfel am citit în ziarul „Cuvântul” Nr. 1835 din 1 Iunie 1930 ceva nou despre baptiști. Citez: „Un predicator baptist excroc. Budapesta 31 (Rador). Poliția a arestat pe un predicator baptist, anume Gheorghe Munteanu, originar din Transilvania, care pe vremuri a fost predicator în satul Pesterleben. Aci a obținut dela familia Pola o parte dintr'un loc, pe care apoi l-a luat în stăpânire în întregime, rămânând ca uzufructul să-l ia familia Pola, după cum fusese stabilit de comun acord. După câțva timp, Munteanu a ipotecat locul pentru suma de 20.000 pengő, pe care urma să o bage în investiții pe imobile. Cheltuind suma fără să fi cumpărat sau construit vre-un imobil, — familia Pola a intentat proces *predicatorului excroc*. După câțva timp dela dispariția sa Munteanu a putut fi arestat la Budapesta”. Am citat și acum aștept ca baptiștii să ne arate dacă cred sau nu cele scrise aici din cuvânt în cuvânt după un ziar despre un lucru publicat și în alte ziare. Eu unul, mă mulțumesc dacă se va răspunde că și între baptiști sunt oameni păcătoși. Dealtcum nu răspund pentru cele spuse de alții despre baptiști.

La 10 Mai 1930 ortodocșii din comuna Șoimoș (Arad) declamau poezii patriotice și jucau piesa „România Mare”, însă două femei baptiste au spus că toate acestea sunt prostii. (Vez Bis. și Școala Nr. 34 din 1930 p. 6).

În Mărturisirea de credință din 1927 se

zice despre autoritate: „Noi suntem datori a ne supune legilor ei fără șovăire, *întru atât cât ea nu ar împiedica a exersa credința noastră*”. Vede cititorul: fără șovăire, dar întrucât..... Eu am citat ca să se vadă sinceritatea pocăită!!! Mai cităm ceva: „Sistemele pline de defecte (lipsuri) și sfaturile lipsite de viață ale minților slăpănite de păcat, nu pot să ne servească de învățători, atâta timp cât din punctul de vedere al perfecțiunii nu avem decât un singur învățător, în persoana lui Iisus Hristos. („Glasul Tineretului Baptist” Nr. 8 din August 1930 pag. 2). De aici reiese că cine nu-i baptist e păcătos. Glasul Tineretului baptist la pag. 5 (numărul din Mai 1930) zice că cine e membru al tineretului baptist este mântuit și este ostaș al lui Iisus iar „*tinerii din lume sunt în oastea păcatului*”. Deci tot ce e baptist e bun, iar altceva nu! Deci de aici se poate vedea ce cred baptilștii despre învățătorii nebaptilști. Despre Baladele și Idilele lui Gheorghe Coșbuc a zis un baptist că sunt lucruri ale Diavolului (vezi ziarul Adevărul, n-rul din 21 Sept. 1922).

Glasul Tineretului Baptist, numărul de August 1930, zice la pag. 11 că, erau trei tineri într-o barcă. Dar erau numai două locuri de șezut și doi au șezut mai repede zicând unul că slujește unui prinț iar celalalt că slujește la un general. Al treilea a stat modest în picioare căci el zise: Eu slujesc lui Isus! — Din pildă se vede tendința de a ridiculiza pe prinți și generali!!! Era bine dacă în pildă se arată că cineva poate sluji lui Hristos, chiar dacă e în slujba unui prinț!!!

(Va urma)

Vizită canonică

la comunele bisericesti: Gruni, Părul, Ohaba, Ficătar, Drăgoești, Jabăr, Chizătău și Bazoș.

Preasfințitul Episcop Grigorie a sosit dela Sinala — unde fusese ca să se recreze — Luni în 1 a l. c. (Septembrie).

Marți și Mercuri în 2 și 3 a l. c. a ținut examenele de calificare preoțească; iar în 4 și 5 a l. c. a prezidat ședințele Secțiunilor bisericesti, culturale și economice a consiliului eparhial.

Sâmbătă în 6 a l. c. a început să continue vizitațiile canonice întrerupte în primăvara anului curent.

Până acum în curs de 5 (cinci) ani a vizitat peste 240 comune bisericesti.

A plecat dela reședință Sâmbătă în 6 Septembrie a. c. la ora 11 a. m. însoțit de consilierul refer. Mihail Păcățian și diaconul Catedralei M. Măcinic.

Masa a luat-o la părintele protopop Iosif Goanță în Topolovățul-Mare.

De aici a trecut la Gruni în protopopiatul Balințului, unde protopopul l-a așteptat cu o deosebită bucurie.

La intrarea în comună a fost întâmpinat de D-l Dr. D. Bălaci delegatul prefecturii Severin, Bujor Barbu primpretor și de protopopul Ioan Trifu din Balinț, fiind de față mult popor.

Dupăce Pr. Sf. Sa mulțumește oratorilor și poporul pentru bunăprimire și îi binecuvintează, corul bisericesc cântă: „*Întru mulți ani Stăpâne!*”

Înainte bisericii era adunată multă lume, copii, femei și bărbați, postându-se în spăier pentru întâmpinarea Pr. Sf. Sale.

În ușa bisericii este întâmpinat de parohul locului Liviu Biro și alți preoți.

Se face intrarea în sf. biserică, unde Pr. Sf. Sa oficiază serviciul religios asistat de consilierul Mihail Păcățian, protopopul Ioan Trifu, diaconul Măcinic și preoții: Fortunat Mureșan, Ioan Călnicean, Victor Popovici din Eparhia Caransebeșului, Alexandru Popovici și Liviu Biro. Au mai fost de față — neîmbrăcați — protopopul Iosif Goanță, preoții: Nicolae Vancea, Ștefan Dorca, Petru Măteș, Nicolae Burdla, Iuliu Toldan și Constantin Popoviciu.

Răspunsurile le-a dat corul vocal, care merită toată lauda.

În asistență am remarcat pe următorii intelectuali mireni: Dr. D. Bălaci prim-pretor, Bujor Barbu pretorele plasei Lugoj, Dr. Vasile Mircu medic în Lugoj și deputat sinodal, Ilie David notar în Coșteiu, Dr. Sever Bugariu avocat, senator Dr. Paraschie Licareț avocat în Timișoara, N. Brașovean pretor, Receaș; Körmenđi, notar în Topolovățul-Mare, Corneliu Bașlu, preot gr. cat. în Coșteiu, Arpad Atila, preot reformat în Țipari.

La sfârșitul serviciului religios, — preotul Liviu Biro prezintă raportul despre situația parohiei Gruni, arătând că comuna Gruni a existat deja în jumătatea primă a veacului al XV-lea, când a numărat numai 18 familii. Astăzi numără 735 suflete ortodoxe române. Spre partea de nord a comunei erau păduri seculare, pline de animale sălbatice. Prin canalizarea terenului sub împărăteasa Maria Terezia, pământul a ajuns să fie productiv.

Biserica actuală s'a zidit în anul 1891 din fondurile ei proprii, fără ajutor străin.

Starea credincioșilor sub raport religios-moral și cultural e mulțumitoare.

În anul 1923 s'a ținut baptilsmul. Astăzi sunt 17 suflete trecute la secta baptistă. Propaganda baptistă însă astăzi nu mai produce efect.

Cercetarea sfintei biserici este mulțumitoare.

Zece familii sunt cu mai mult de 4 copii, celelalte cu 1—2 sau 3 copii.

Populația e în scădere. De la 1050 suflete, câte au fost înainte cu 25—30 ani, astăzi avem aici numai 735 suflete. De la 46 nașteri în 1868, numărul nașterilor a scăzut în 1924 la 14.

Din cele 735 suflete ortodoxe române 55% știu carte. Dat fiind că analfabeții sunt din generația mai bătrână, — sub acest raport putem privi cu încredere în viitor.

Legea reformei agrare nu a adus comunei îmbunătățirile dorite, din lipsa de pământ expropriabil. Cu toate acestea hotarul comunei de peste 800 jughere s'a lărgit cu 200 jughere pământ cumpărat prin hărnicia locuitorilor, de la coloniștii unguri din comuna învecinată Țipari.

Un simptom îngrijitor este că poporul român și în deosebi țărâna română începe a se lăpăda de portul național, preferind fabricatele străine.

Părintele Liviu Biro sfârșește raportul mulțumind Prea Sf. Sale pentru înalta vizită cu care a distins parohia Gruni.

Prea Sf. Sa ține o puternică predică arătând că omul trebuie să urmeze calea arătată de Dumnezeu, trăind o viață curată creștinească. Numai ascultând de învățăturile Domnului Iisus Hristos poate omul să se mântuiască.

Serviciul religios sa încheiat cu citirea rugăciunii de deslegare. Apoi s'au distribuit broșuri din biblioteca creștinului ortodox.

De la Gruni Prea Sf. Sa trece la filiala Pârul, unde avem abia 100 suflete. A fost însoțit de preoți și intelectuali mreni, cari au fost prezenți la vizitația din Gruni. A venit și preotul Traian Pelea din Bara și notarul Alexandru Neamțu. Poporul a așteptat înaltea sf. biserici. Preotul local Alexandru Andrei în timpină pe Prea Sf. Sa în ușa sf. biserici.

Serviciul religios îl oficiază Prea Sf. Sa asistat de consilierul Mihail Păcățianu, protopopul Ioan Trifu preotul Alexandru Andrei și diaconul M. Măcinic.

Prea Sf. Sa ține o emoționantă cuvântare despre credință și despre suferințele preoților și credincioșilor ortodocși pentru apărarea ortodoxiei. Se vede că Prea Sf. Sa a vorbit din sufletul poporului, pentru că după serviciul religios s'a prezentat la Prea Sf. Sa un credincios arătând că și tatăl său a suferit pentru apărarea bisericii strămoșești.

Se citește rugăciunea de deslegare și se împart broșuri.

După serviciul religios vizitează, la casele lor, pe țărâni: Francisc Hoban, Ioan Volchescu, Nicolae Dumitru, Nicolae Volchescu, Ana Balintescu, Ioan Gorgoni, și Gheorghe Herba. Pretutindenea a fost primit cu deosebită cinste și bucurie.

Peste noapte Prea Sf. Sa este găzduit la părintele Liviu Biro în Gruni, care a dat o cină în onoarea Prea Sf. Sale. Înainte de cină corul bisericesc a dat o serenadă. Studentul Dimitrie Bălașu, în numele co-

rolui, a adus Prea Sf. Sale sentimentele de recunoștință dragoste și devotament, exprimând bucuria și fericirea, că pot avea în mijlocul lor pe mult iubitul lor Episcop,

În 7 Septembrie a. c. vizitează parohia Ohaba. Prea Sf. Sa a fost condus la sf. biserică prin procesiune. Prea Sf. Sa oficiază sfânta liturghie asistat de consilierul Mihail Păcățian, protopopul Iosif Goanță, preoții: Ioan Nicorescu, Ioan Călnicean, Mihail Constantin, Gheorghe Maghier, Martin Radoi, Traian Ilie și diaconul M. Măcinic. Răspunsurile la serviciul divin au fost date de corul bisericesc sub conducerea țăranului fruntaș D. Chevereșan.

La Pricasă preotul Gheorghe Maghier prezintă raportul despre situația parohiei, arătând că populația care prin anii 1843—44 a numărat 1700 suflete, astăzi numărul s'a redus la 1500 suflete. Sectari în parohie nu sunt. Concubinajele sunt în descreștere. Locuitorii în mare parte sunt veniți din Ardeal. În parohie sunt înființate: „Fondul Mielor”, „Societatea Sf. Gheorghe”, Corul vocal și societatea „Fanfara”. Părintele Gheorghe Maghier sfârșește prin a mulțumi Prea Sf. Sale pentru înalta vizită cu care a onorat parohia Ohaba.

Prea Sf. Sa ține o frumoasă predică, explicând evanghelia zilei care a făcut o adâncă impresiune asupra poporului.

După serviciul religios, Prea Sf. Sa a fost condus la locuință prin procesiune.

Înainte de masă s'au prezentat la recepțiune primpretorele, plasei Buziaș, dl Dr. I. Stuparu, notarul cercual Rudolf Luyte, perceptorul Martin Vereșan din Buziaș, Filaret Barbu, Bujor Barbu primpretor Lugoj, Dr. Vasile Mircu medic Lugoj, Dr. Feler avocat, Lugoj; Consiliul parohial ort. rom. din Ohaba în frunte cu preoții locali Gheorghe Maier și Martin Radoi; Consiliul comunal în frunte cu primarul Cîmponariu și Comitetul școlar în frunte cu învățătorul director Constantin Mihailu.

Părintele Gheorghe Maghier a dat o masă în onoarea Prea Sf. Sale și a oaspeților. Înainte de masă a cântat fanfara sub conducerea d-lui D. Chevereșan, care este totodată conducătorul corului bisericesc.

(Va urma).

† Dr. Ioan Robu

A murit Dr. Ioan Robu. Aceasta era știrea dureroasă care a străbătut Duminecă în 7 Sept. a. c. ca o schinte în orașul și județul Arad. Dispariția așa de timpuriu a lui Dr. I. Robu, a făcut impresie dureroasă și lasă regrete unanime în sufletele tuturor celor ce l'au cunoscut, căci avocatul Robu intrunea în sine multe calități distinse. Opera sa, ca cel dintâi primar al orașului Arad, apoi ca membru conducător în toate corporațiile culturale, l-a ridicat între cei mai buni fii ai neamului din aceste părți. Paralel cu activitatea sa

desvoltată la conducerea și progresul orașului Arad, Dr. I. Robu a depus o muncă fecundă și la desvoltarea bisericii noastre. Il găsim membru în toate corporațiile noastre bisericesti. La adunarea eparhială deputatul Robu era an de an raportorul secției bisericesti. Era un deliciu să ascuți referada lui concisă și argumentele sănătoase cu cari își susținea propunerile.

Deși mic de statură, defunctul era o persoană care te captiva la primul moment de întâlnire. Om manierat, plin de inteligență, stăpânit de un spirit viu, te simțai bine și fericit să petreci câteva ore în societatea lui.

Mai presus de toate însă Dr. I. Robu a fost un caracter puritan, un idealist plin de temperament. În calitate de primar al orașului Arad, el putea să se facă om bogat, moare însă sărac, dar cu sufletul curat și cu amintirea duloasă pentru toată lumea.

Iar în galeria bărbaților merituosi al Aradului figura lui Dr. I. Robu va fi alături cu alui Romul Velici și altor vrednici naționali.

Dr. I. Robu s'a născut în orașelul Hălmagiu, din părinți de învățător ortodox. După absolvirea liceului și-a luat licența de avocat în Cluj și s'a stabilit în Hălmagiu, unde l'a prins războiul. Ajuns prizonier la Ruși, aici a organizat legionarii ardeleni cu cari a trecut în România, tocmai când armatele Române ducău cea mai înverșunată luptă contra germanilor. Atci s'a înclibat în corpul său nemiloasa boală, care l'a năcăjit tot restul vieții, până Sâmbătă noaptea, în 6 Sept. când a răposat în mod subit, abia în vrâsta de 47 ani.

Consiliul orașului Arad l-a decretat pe defunctul de mortul orașului și a fost îngropat între oameni mari ai neamului.

Înmormântarea, care a avut loc luni în 8 Sept. d. m., a fost un semn de jale al orașului. Fără deosebire de naționalitate, a participat public. imens, ca să dea tributul de cinste și rămas bun Dr.-ului I. Robu.

Prohodul a fost săvârșit pe un catafalc înaintea primăriei de părintele consilier-referent Dr. Gh. Ciuhandu, aslistat de pâr. protopop T. Vățian, preoții Tândrau, Turic, Codrean, Felea și Mureșan.

Panegiricul l-a rostit pâr. Codrean. Pâr. consilier Dr. Ciuhandu a vorbit în numele Consiliului eparhial. Senatorul Boșoc în numele orașului Arad, Dr. T. Pap în numele camerei advocatiale, Dr. M. Mărcuș în numele Partidului liberal, prof. Manole în numele legionarilor, N. Nedelcu în numele funcționarilor dela oraș, Dr. A. Petruș pentru școala notarilor și N. Cristea fost inspector școlar și-a luat adio dela răposat în numele învățătorilor din județul Arad. Apoi sicriul de metal, care conținea corpul regretatului Dr. Robu, a fost depus pe un dric tras de 6 cai negri și la ora 6 d. m. convoiul s'a pus în mișcare pentru a-l duce pe Dr. Robu la locul de odihnă. Muzica militară a intonat

o rugăciune funebră, o companie de soldați a dat onorurile militare și defunctul a plecat pe calea din urmă. Pe o periniță au fost duse decorațiile răposatului, iar o trăsură încărcată cu cununi și jerbe de flori arăta stima și iubirea de care s'a bucurat în viață Dr. I. Robu.

La cimitir a vorbit dl căpitan Popovici.

Aci lăsăm să urmeze vorbirea părintelui consilier Dr. Ciuhandu rostită la catafalcul lui Robu.

Intristată Adunarea!

Rândurile noastre creștinești și cetățenești se mai răresc astăzi, prin moartea unui bun frate și prețuit tovarăș de muncă.

Perderea lui este cu atât mai dureroasă, cu cât, deși-l cunoșteam suferințele, totuși doream și nădăduiam să mai rămână între noi, biruind prin puterea vârstei bărbătești și prin psihicul său, care-l stimulă să fie un credincios împlinitor al datorințelor sale publice.

Dr. Ioan Robu — care în vreme de războiu a purtat spadă de voluntar în Armata Română, iar în vreme de pace și-a pus priceperea sa aleasă în slujba acestui oraș, ca cel dintâi primar român, care a avut să lupte cu toate greutățile, inerente unor asemenea începuturi — deasăzi nainte, cu trupul său muritor, este al pământului românesc, din care a fost zidit și pe care l-a slujit cu dublă credință. Dar cu sufletul său, prin amintirea străduințelor sale, rămâne și pe mai departe cu noi.

La căpătâiul lui, în acest ceas de jalnică despărțire, între cei mai sinceri împlinitori de cunună a cuvântului evlavios, se numără și eparhia Aradului.

Întâi, pentru a da cele din urmă atenții cuvenite, de pomenire și de recunoștință, cătră acela pe care l-am prețuit ca pe căpetenia de pe vremuri a acestui oraș, și de a răspunde și noi cu rugăciunile noastre, pentru tot ce a putut să facă, între împrejurările grele, ale începuturilor de reorganizare a vieții românești și religioase, în acest oraș. Ne înfățișem deci la căpătâiul lui, ca Biserică, ca instituție divină și națională în aceeași vreme, ca mamă duhovnicească, la catafalcul unui distins fiu sufietesc al ei, — dar și cu conștiința, că împlinim o datorie cătră celce a fost primarul acestui oraș, în care Biserica ortodoxă română, își reclamă, nu într'atăta trecătoare revendicări, ci statornicul rost de cea mai de seamă colaboratoare a autorităților românești.

Dar mai există un temel — acesta de ordin mai apropiat, personal chiar, — al răposatului Dr. Ioan Robu, care a fost fruntaș și între bisericani. Dr. Ioan Robu a fost membru, în toate corporațiile noastre bisericesti: în congresul mitropolitan dela Sibiu; a fost delegat al eparhiei Aradului în congresul național-bisericesc dela București; — a fost membru distins în Adunarea eparhială a Aradului, care l-a avut și apre-

ciat ca raportor al chestiunilor bisericești acolo; — a fost membru în Consiliul eparhial, în secția culturală, pe care am cinstea s'o conduc, bucurându-mă adineaori de prețioasa colaborare a acestui regretat tovarăș de muncă.

Avem deci îndatoritoare temeiuri de a împleti, deasupra acestui proaspăt sicriu, — din cuvintele durerii noastre și din sentimentele noastre ploase — o cunună duhovnicească, pentru mângăierea întristatei familii și în cinstea cea din urmă și pentru ploasă amintire a celui ce a fost Dr. Ioan Robu, și între bisericiani.

Prea Sfințitul nostru Episcop, care e absent pentru a-și cerceta credincioșii și, poate, nici nu știe de cele întâmplate, sunt sigur, deplânge, dinpreună cu colaboratorii săi, aceasta precipitată mutare la cele vecnice.

Zic deci, în numele P. Sf. Sale Stăpânului nostru duhovnicesc, pre cum și în numele Consiliului eparhial:

Doctorului Ioan Robu să-i fie țărâna ușoară și pomenirea — vecnică și bine cuvântată. Amin.

In atenția Dlor Caticheți!

A apărut în ediție nouă și să găsec de vânzare la: *Librăria Diecezană* din Arad, cărțile de religie pentru școalele primare: *Istoriile biblice, Catechism și Istoriile bisericilor de preotul Nic. Crișmariu*, prețul unui exemplar Lei 20. — *Singurile manuale aprobate de sfântul Sinod al sf. Biserici ort. române sub No. 519 din 7 August 1930. Manualele neaprobate sunt oprite.*

INFORMAȚIUNI.

Pericol baptist — în atenția onor. preoți. *Suntem informați că o ceată de 200 predicatori baptiști cutrieră sate din eparhie și intrând chiar în casele ortodocșilor îi îndeamnă să treacă la baptism. Onorați preoți sunt rugați a fi cu atenția cuvenită ferind turma de primejdia celor ce stau în slujba dolarului.*

În Oct. a. c. se ține un congres baptist la Arad cu unguri și americani. Pentru acest congres fac propagandă foști pantofari, îmbrăcați în haine de lux pentru propagarea baptismului.

Protopop la Bellu. Luni în 8 Sept. l. c. preotul C. Mihulin din Cicir a fost hirotesit de P. S. Sa Episcopul Clorogariu într-un protopop pentru tractul Bellu, Bihor.

Redacțional. Redactorul nostru s'a reîntors din concediu, la 2 Sept. l. c.

Școli pentru gospodari. Absolvenții de patru clase primare sânt admiși în școalele de agricultură, horticultură și viticultură. Avem și în părțile noastre asemenea așezăminte și anume: școale de *agricultură* sânt în Geoagiu, Ceacova (Timiș-Torontal), Lugoj, Mercurea Clucului, Șimleu, Sf Nicolau mare (Timiș-Torontal) și Turda; tot la Turda se află școală de *horticultură* (grădinărit), precum și la Bocicău, în Maramurăș; școale de *viticultură* (cultivarea viei) avem în Diosăg (Bihor) și Miniș (Arad); — din toate școalele acestea se pot alege agricultori de seamă, și grădinari și vileri, cu cele mai nouă cunoștințe necesare timpului în care trăim. —

Pod peste Dunăre între România și Jugoslavia. De o vreme încoace se fac pregătiri pentru ridicarea unui pod peste Dunăre între noi și Jugoslavia. Acest pod este chemat să ușureze legăturile negustorești dintre cele 2 țări, ba și dintre altele învecinate. El va costa mai multe milioane de lei. Cheltuielile vor fi purtate pe jumătate de țara noastră, iar pe jumătate de Jugoslavia. De asemeni va da o sumă mai mare de bani Polonia, care încă vrea să se folosească de acest pod.

Biserica pe acoperișul unei case. Cum în America locul este foarte scump, casele se clădesc acolo foarte înalte, încât au până la 60 de caturi și de aceea le zice „zgârie nori”. Până acum bisericile erau clădite între case. Dar cum pentru o bisericuță trebuia să coste numai locul de clădire câteva milioane, s'au gândit oamenii să facă biserici de acum înainte în vârful caselor înalte. Așa s'a zidit la New-York o biserică în al 24-lea etaj al unei case.

Rudă cu Iisus Hristos. Trăiește în Anglia un boler care tot gândindu-se la mulți săl strămoși, a început să creadă că este rudă cu Iisus Christos. Străbunica lui fusese moștenitoarea prințului german von Dalberg, iar familia acestuia spune că se coboară din Calus Marcellus, despre care se crede că ar fi fost o rudă a Mântuitorului. Se vede că bolerului englez îi cam lipsește o doagă. Poate c'o intra mai lesne în rai dacă crede așa ceva.

Credința bolșevicilor. Din pricină că sovletele ruse au închis, au dărâmat bisericile, mănăstirile, au alungat, ba au omorât pe preoți și slujbași bisericilor, bolșevicii ruși nu mai au nici o credință. Totuși omul nu poate trăi fără credință. De aceea fruntașii bolșevicilor din Rusia încearcă să facă o religie din bolșevism, care să înlocuiască credința pravoslavnică alungată. Ca Dumnezeu al noii lor religii îl socotesc pe Lenin. Ca să câștige credincioși prin silă, alungă, bat ucid pe cei cari nu voesc să creadă în Lenin ca Dumnezeu. Dar va veni vremea care va dovedi, că Dumnezeu pravoslavnic va fi mai puternic ca Dumnezeul lor numit Lenin. Și atunci va fi scrișnirea dinților pentru bolșevici.

O pisică milionară! Americanii au săvârșit și această minune. Muriind bogătașa Amalie Demis din Chicago, a lăsat prin testament toată averea ei... pisicii Katy, pe care a iubit-o ca pe un adevărat copil. Fericita mătă a primit astfel o moștenire de 200 mii de dolari, adică 32 milioane lei. Moarta a lăsat o scrisoare prin care roagă ca pisica să fie îngrijită în chip cu totul deosebit; să i-se facă cele mai bune mâncăruri și să fie săptămânal vizitată de un medic veterinar. Măta milionară are azi 2 servitori cari o îngrijesc și trăiește mai bine decât mulți oameni!

Parohii vacante.

Pentru îndeplinirea postului de preot capelan protopopesc permanent pe lângă protopopul Aradului, în urma ordinului Ven. Consiliu Eparhial, Nr. 4867 / 930, se publică din nou concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea preotului capelan protopopesc,
2. Relut de bir 600 Lei anual,
3. Din stolele protopopului $\frac{1}{3}$ parte,
4. Întregirea de salar dela Stat.

Reflectanții vor ajusta cererile de concurs cu extras de botez, diplomă de bacalaureat în liceu, absolutorul teologic, testimoniul de calificare preotească pentru parohii de clasa primă și cu certificat despre eventualul serviciu de până aci. Cel din altă Eparhie vor mai prezenta și scrisoare de învoire dela P. S. Sa Părintele episcop al Aradului. Cererile vor fi adresate Consiliului parohial ort. rom. din Arad și înaintate P. On. Oficiu Protopopesc din Arad.

Reflectanții se vor prezenta în vre-o Duminică au sărbătoare în sfânta biserică din Arad, spre a-și arăta aptitudinea în săvârșirea sfintelor slujbe și în oratorie.

Alesul va catehiza la școalele unde va fi desenat și va plăti toate impozitele după întreg venitul său preotesc.

Consiliul parohial ort. rom. din Arad

În înțelegere cu Trăian Vășlanu m. p. protopop.

3—3

În baza ordinului Ven. Cons. Eparhial din Arad Nr. 4935/930 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial al Eparhiei „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei vacante Răpsig. Parohia este de clasa I (primă) și nu se admite candidat de alta clasă. Venitele parohiei sunt:

1. Folosința casei parohiale, cu supraedificatele și intravilanele casei.

2. Uzufuctul sesiunii parohiale, cu drepturile urbariale.

3. Stolele legale.

4. Birul parohial, dela cel cu 1 pătrar de sesle pământ și mai mult 30 litri cucuruz sfărmat, — dela cel cu pământ mai puțin de 1 pătrar de sesle 15 litri cucuruz sfărmat, cel ce n'au pământ nu plătesc bir.

5. Întregirea dela stat, pe care parohia nu o garantează. Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul parohial, va predica în Dumineci și Sărbători, va catehiza la toate școlile din comună, fără altă remunerație.

Concurenții la acest post vor avea să respecte recerințele regulamentare referitoare. — Recurenții din alte eparhii vor prezenta prealabila încuviințare a P. S. Sale Episcopul Eparhiei Aradului.

Răpsig, la 9 August 1930.

În înțelegere cu Mihai Cosma protopop al Ineuului.

Consiliul parohial ort. rom.

□ 3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa primă din Semlac, devenită vacantă prin mutarea preotului Corneliu Vuia la parohia ort. rom. din Timișoara-Eli-sabetin, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”

Venitele sunt: 1. Una sesle parohială, pământ arător, 2. 400 stg. □ intravilan grădină, 3. 400 Lei bir parohial, 4. Stolele legale, 5. Eventuala întregire a salariului dela Stat, 6. Cortel, în edificiul școlii confesionale bătrâne. Alesul va fi obligat a catehiza elevii ortodocși dela școalele primare din loc și va suporta toate dările după beneficiul împreună cu această parohie.

Doritorii de a reflecta la această parohie sunt poștiți ca recursele adresate Consiliului parohial din Semlac, ajustate regulamentar, să le înainteze oficiului protopopesc din Arad în termenul concursual, în care restimp, pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în § 33 din Regulamentul pentru parohii, vor avea să se prezinte în Sf. Biserică din loc spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie. — Cel cu bacalaureat de liceu vor fi preferați. Cel cari vor fi din altă dieceză, vor avea să dovedească, că pentru a putea recurge au consimțământul P. S. Sale Părintelui Episcop Diecezan din Arad.

Consiliul parohial ort. rom. din Semlac.

În înțelegere cu Trăian Vășlanu m. p. protopop.

—□—

1—3

Redactor responsabil: SIMION STANA.